

НАРЪЧНИК НА ДОБРОВОЛЕЦА

КУПАТА НА ГЕРОИТЕ

НАРЪЧНИК НА
ДОБРОВОЛЕЦА

KUPATANAGEROITE.COM
TIMEHEROES.ORG

TIME
HEROES
.ORG

КУПАТА НА ГЕРОИТЕ

Наръчник на доброволца

автор: **Екип на TimeHeroes**

илюстратор: **Теодор Георгиев, teogeorgiev.com**

графично оформление и дизайн: **Илина Гергова**

Вижте повече за проекта на KupataNaGeroite.com

Проектът „Младежкото доброволчество в подкрепа на правата на човека“ се изпълнява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проекта е да укрепи и развие младежкото доброволчество в подкрепа на правата на човека.

Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от фондация „Герои на времето“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.

www.activecitizensfund.bg

Добре дошли, герои!

Купата на героите е доброволческото състезание на училищата в България.

Направете си клуб и влезте в надпреварата

Съберете се група верни приятели, измислете си супер име и ни пишете. Ще получите стартов пакет и целогодишна подкрепа. Да, толкова е лесно.

Спечелете Купата

Колкото повече добро прави клубът ви, толкова повече точки печели. И толкова по-голям е шансът да грабне Купата в края на учебната година.

Готови ли сте?

СЪДЪРЖАНИЕ

#1 ОБЩО ЗА ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО	8
Речник	9
Доброволчество в България	10
Как доброволецът помага на другите, но и на себе си	10
Помага ли наистина доброволческият опит да намериш първата си работа?	14
#2 МЛАДЕЖИ ДОБРОВОЛЦИ ПРОМЕНЯТ СВЕТА	16
Мрежата доброволчески клубове на TimeHeroes	17
Купата на героите – правете добро, оберете точките	17
KupataNaGeroite.com	18
#3 АЗ СЪМ КООРДИНАТОР НА КЛУБ. АМИ СЕГА?	20
Мотивация на героите в Клуба	21
Правилата в нашия Клуб	22
Роли	22
#4 ДОБРОВОЛЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ	23
Видове инициативи	23
Доброволчество, основано на умения	24
#5 ОРГАНИЗИРАНЕ НА СОБСТВЕНА ИНИЦИАТИВА	28
Да измислим инициативата	29
Да разгласим предстоящата инициатива	30
Връзка с външните участници	33
#6 ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНИЦИАТИВАТА	34
Ясни задачи	34
Снимки	35
#7 СЛЕД ИНИЦИАТИВАТА	36
Благодаря!	36
Резултати	38
Обратна връзка	38

**#1 ОБЩО ЗА
ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО**

РЕЧНИК

Доброволецът е човек, който по собствено желание отделя от времето си безвъзмездно, за да помогне на групи хора, организации или институции. Доброволецът извършва работа според интереса и личната си мотивация.

Доброволецът може да е на 10, може да е на 100 години, може да помага със специални умения или да прави нещо за първи път, може да доброволства сам вкъщи пред компютъра или навън с десетки други, може да отдели един час веднъж, може да помага по час на ден с години. Всеки доброволец е ценен и важен. За по-кратко и вярно в TimeHeroes го наричаме „герой“.

Доброволчеството (доброволният труд) е всяка дейност извън трудовете и служебни правоотношения в полза на несвързани лица, организации или институции, извършвана по собствен избор и без възнаграждение. Трудът на доброволците не се заплаща, но може да бъде поощрен чрез награди, сертификати и пр. Доброволчеството се предприема най-вече в полза на организации с идеална цел или на общността. Доброволният труд не обхваща само социалния сектор, а и дейности в културната, религиозната, спортната и политическата сфери.

Към настоящия момент в България няма закон за доброволчеството. Доброволният труд се полага въз основа на спазване на всички закони на страната и спазване на принципи като безвъзмездност на труда, зачитане на правата и благосъстоянието на доброволците и осигуряване на необходимата им подкрепа.

Доброволческата инициатива е организирана форма на доброволческа дейност с ясно определена цел, в която има две страни – на предлагащ доброволен труд и на приемащ доброволен труд. Тъй като за нас доброволците са герои, в TimeHeroes наричаме доброволческите инициативи „мисии“.

ДОБРОВОЛЧЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

TimeHeroes.org е платформа, която свързва хората, които искат да помагат, с каузите, които имат нужда от подкрепа. Доброволците са **герои на времето**, защото най-ценният ресурс на един човек е времето (плюс уменията, знанията и способностите). А щом искаш да помогнеш, значи си герой. Не от тези, които летят и убиват лошите, а от тези, които правят света по-добър стъпка по стъпка.

Платформата стартира през януари 2012 г. с едва десет мисии, но с амбицията да се превърне в мястото, което да събира информация за всички актуални доброволчески инициативи в България. Радваме се, че днес това е факт – **TimeHeroes.org** е най-популярната платформа за доброволчество в страната. Към средата на 2020 имаме публикувани над 2000 мисии и над 71 000 регистрирани доброволци, включили се в каузи близо 39 000 пъти.

КАК ДОБРОВОЛЕЦЪТ ПОМАГА НА ДРУГИТЕ, НО И НА СЕБЕ СИ

Освен че правиш възможни безброй каузи, когато доброволстваш правиш нещо хубаво и полезно не само за общността си, но и за себе си.

Доброволството те среща с **нови и интересни хора**. Участието в различни инициативи дава силно усещане за смисъл,

а също така е страхотен, а често и забавен, начин да прекараш свободното си време. Не се изненадвай, ако благодарение на някоя инициатива срещнеш нов верен приятел!

Не само това, а и помагаш на развитието си в кариерен план.

Хората, които ще срещнеш доброволствайки, са безценен източник на информация относно свободни позиции, обучения, стипендии и стажове. В работата неизбежно ще научиш кои други организации са активни по темата и с кого трябва непременно да се запознаеш. Дори инициативата, на която даряваш време, да не е тясно свързана с желаната сфера, разговаряй с хората около теб, разказвай им със страст за това, което искаш да правиш, и е много вероятно да стигнеш до правилните хора. Ако се представиш добре, организацията може да ти даде препоръка и сертификат, които да ти послужат пред бъдещи работодатели.

Доброволчеството **развива и твоите умения и знания**. Може да са специфични за конкретна сфера, ако по-продължително се включваш в доброволчески инициативи в нея (пр. работа с деца; права на човека). Благодарение на това ще имаш предимство пред твоите съученици и състуденти, които нямат опит, защото ще можеш да свидетелстваш за резултатите, които си постигнал/а, или за наблюденията ти за това кои стратегии работят в конкретната сфера. Тези умения и знания често се придобиват само в практиката, а не в училище или университета. Това е причината все повече **университети и работодатели** да очакват кандидатите за местата им да покажат повече от диплома за образование – очакват да видят дейни личности с опит.

Развиваш и **умения, които са приложими във всякакви сфери и ситуации**. Такива са например уменията за управление на времето, координиране на проект или процес, говорене пред публика, работа в екип и ефективно общуване, умения по продажби, изобретателност и творческо мислене. Трудно е да намериш първата си работа, когато всички места са за хора с предишен трудов стаж. Доброволческият опит може да ти послужи като доказателство за придобити знания и умения.

ЗАЩО РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЦЕНЯТ ДОБРОВОЛЧЕСКИЯ ТИ ОПИТ

По света бизнесът от години категорично заявява, че доброволчеството е ценност. В изследване на социалната мрежа за делови контакти LinkedIn **41%** от работодателите казват, че считат доброволческата работа за също толкова важна, колкото платената, а **20%** са взели решение за наемане на база на доброволчески опит – при избор между двама еднакво квалифицирани кандидати, са давали предимство на този, който е бил доброволец. През 2011 г. LinkedIn добави секция „доброволчески опит“ в профилите на потребителите с обяснението, че това е била една от най-желаните секции. Според говорител на компанията „Хората осъзнават, че един от начините да изпревариш конкуренцията е чрез доброволен труд. В тази икономика не трябва да седиш на дивана. Намери неправителствена организация, която се нуждае от помощ, и изгради набор от умения, докато правиш добро.“

При проследяване на повече от **70 000 безработни хора в САЩ** между 2002 г. и 2012 г. е установено, че тези, които са доброволствали, са имали **27%** по-голям шанс за намиране на работа, отколкото онези, които не са го направили. Според авторите на изследването „Доброволчеството като път към осигуряване на заетост“ именно придобиването на умения и знания като доброволец прави човек по-предпочитан от работодателите.

Според проучване във Великобритания от 2009 г. три четвърти (72%) от работодателите казват, че доброволчеството може да има положителен ефект върху кариерата на човек, а половината (49%) заявяват, че доброволческият опит е релевантен и трябва да бъде вземан предвид (дори когато по никакъв начин не е свързан с дейността на компанията/организацията). Работодателите смятат, че трите най-важни умения, придобивани чрез

доброволческа дейност, са: работа в екип (56%), изграждане на увереност (50%) и комуникативни умения (39%).

И още, работодателите ценят доброволческия опит, тъй като свидетелства за добро управление на времето, за самоинициативност, за готовност за излизане извън зоната на комфорт, за определени социални умения, за способност за спазване на ангажименти, за развити изобретателност и творческо мислене. Неправителствените организации ценят ангажираността с тяхната сфера на работа. Много по-силно впечатление ще направи кандидатура на човек, който не просто казва, че се интересува от сферата – например опазване на околната среда, но и се е включвал в няколко инициативи тясно свързани с нея – залесяване, наблюдение и преброяване на птици, насърчаване на рециклирането и т.н. Този опит показва, че действително се интересуваш и искаш да се посветиш на темата.

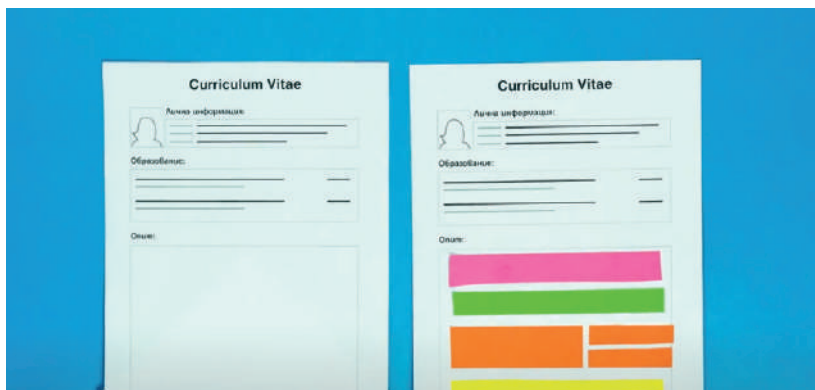
През 2016 г. TimeHeroes стартира кампанията „Доброволчеството е ценност“. Поканихме десетки компании и организации, сред които компании лидери в своите браншове, да подпишат декларацията на работодателите в България. Заявявайки своя ангажимент да зачитат доброволческия опит при подбора на кандидати, както и да развиват доброволчеството в структурите си, подписалите целят допълнително да стимулират младите хора да даряват своето време и умения в подкрепа на значими обществени каузи. За повече информация по кампанията виж TimeHeroes.org

Много по-силно впечатление ще направи кандидатура на човек, който не просто казва, че се интересува от сферата, но и се е включвал в няколко инициативи, тясно свързани с нея.

ПОМАГА ЛИ НАИСТИНА ДОБРОВОЛЧЕСКИЯТ ОПИТ ДА НАМЕРИШ ПЪРВАТА СИ РАБОТА?

Направихме си експеримент с 80 работодатели в България. Виж резултатите във видеото „Make your CV WOW“. Изтегли безплатно шаблон за супер доброволческа автобиография на този линк [bit.ly/your-wow-cv] или потърси всички материали в секция „Ресурси“ на KupataNaGeroite.com.

Доброволчеството ти дава и свободата да изпробваш нова за теб сфера, без да поемаш голям ангажимент и риск (като смяна на специалността ти в университета). Можеш да опитаеш как се чувстваш в различни роли – например, как се работи в екип и какво е да общуваш с различни организации по най-разнообразни теми. Като доброволец дори можеш да опиташи и дали конкретна организация е подходяща за твое работно място. Ако се представиш добре, доброволческият ти опит там ще бъде голям плюс при евентуално кандидатстване.

ПО ДУМИТЕ НА САМИТЕ ДОБРОВОЛЦИ

„Ако мислите, че часовете, които ще отделите, за да почетете книжки на деца в дом, да дарите кръв или да помогнете в новата библиотека, са подарък за някой друг, с изненада ще установите, че те всъщност са подарък към вас самите.“

– Бояна Петкова, доброволец

„Доброволствайки, усещате по-добре времето си. Буквално усещате, че то се удължава и е по-пълноценно. Освен това, както някъде прочетох и мигновено се съгласих – доброволчеството е секси, дори и в CV-то.“

– Диана Недева, доброволец

„Наистина смислен начин както за подкрепа на достойни каузи, така и за научаване на нови неща, полезни умения.“

– Виолета Бабалева, доброволец

#2 МЛАДЕЖИ ДОБРОВОЛЦИ ПРОМЕНЯТ СВЕТА

Доброволчеството е гостоприемно – има подходяща доброволческа инициатива за всекиго според интересите му, времето, с което разполага, уменията му. Доброволец може да е всеки човек с желание, независимо от неговата възраст. В България има стотици младежи, които с гордост се наричат доброволци. Те са доказателство за това, че човек може да има мнение за случващото се в обществото около него и да започне да променя квартала, града, държавата си към по-добро, независимо дали е навършил пълнолетие, дали е завършил образованието си или дали вече има стабилна професия и доход. Не вярваш? Виж следващата страница.

МРЕЖАТА ДОБРОВОЛЧЕСКИ КЛУБОВЕ НА TIMEHEROES

Гарантираме ти следното: през 2015 г. екипът на TimeHeroes започнахме да развиваме мрежа от младежки доброволчески клубове. Оттогава до днес (средата на 2020), стотици ученици и студенти от цяла България, заедно с приятели, съученици, съседни, измислят и организират свои доброволчески инициативи и даряват времето и уменията си на каузи на местни организации.

През 2020 г. стартираме Купата на героите като естествено развитие на мрежата от младежи доброволци. Купата на героите е училищното състезание по доброволчество в България – повече прочети на следващите страници! Истории и снимки от инициативите на доброволците публикуваме на KupataNaGeroite.com.

Защо TimeHeroes вече пет години помагаме на стотици младежи да бъдат доброволци? Целта в кратък план е младежи от цялата страна да създават и да участват в доброволчески инициативи в своите общности, а в дългосрочен план – доброволците да пораснат като активни граждани, хора, ангажирани с кауза, която ги вълнува, хора, които са активни в забелязването и решаването на проблеми около себе си. Ето защо насърчаваме инициативи, в които младежите директно се включват на терен, общуват с хората, на които помагат или с които рамо до рамо работят по кауза.

КУПАТА НА ГЕРОИТЕ – ПРАВЕТЕ ДОБРО, ОБЕРЕТЕ ТОЧКИТЕ

Купата на героите е доброволческото състезание на училищата в България – ученици и студенти създават доброволчески клубове и инициативи, за да променят училището, квартала, общността и града си.

Виж повече на KupataNaGeroite.com. Включете се в надпреварата!

Съберете се група верни приятели или съученици, измислете си супер име и изберете един или двама от вас за координатори на клуба (а може и да поканите ваш любим учител за координатор). След това ни пишете на hello@TimeHeroes.org, за да получите стартов пакет материали и целозгодишна подкрепа.

Правете добро, оберете точките. Решете заедно каква да бъде първата ви доброволческа инициатива и действайте. Идеи ще откриете лесно на KupataNaGeroite.com/missions. Екипът на TimeHeroes ще ви помага през цялото време както с идеи за мисии, така и със съвети за осъществяването им. Колкото повече мисии организирате, толкова по-голям е шансът да грабнете Купата.

Спечелете Купата. Знаем, че не правите добро заради наградата, но е хубаво да знаете колко много значат действията ви. Регистрирайте всяка изпълнена мисия на клуба ви на KupataNaGeroite.com и печелете точки. В края на учебната година клубът с най-много точки ще спечели Купата. Всеки герой, участвал в поне две мисии, ще получи сертификат.

KUPATANAGEROITE.COM

Купата на героите живее онлайн на KupataNaGeroite.com. Тук в реално време можете да следите класацията на доброволческите клубове според изпълнените им до момента мисии и натрупаните от тях точки.

От секция **„Мисии“** можете да черпите идеи за инициативи, които клубът ви да организира. Пак там ще видите и по какви мисии реално работят останалите доброволци, участващи в Купата на героите.

Чудите се как да надхвате съучениците си да се включат в доброволческия ви клуб? Или вече има членове в клуба ви, но търсите начини да поддържате мотивацията им през годината? Секцията **„Ресурси“** е вашата кутия с инструменти. Прожектирайте видеата по време на среща на клуба ви, направете заедно **„Невъзможния тест“**, изтеглете **„Урок по доброволчество“** и предложете на класния ви ръководител да го проведе в час на класа по случай Международния ден на доброволчеството, 5 декември.

НАПРАВЕТЕ КЛУБ, ТРУПАЙТЕ ТОЧКИ, ГРАБНЕТЕ КУПАТА

Участвайте в Купата на героите и разкажете за всички добри дела на вашия клуб:

СТЪПКА 1 Съберете се група приятели, изберете един или двама от вас за координатори на доброволческия ви клуб. Пишете ни на hello@TimeHeroes.org, за да се запознаем.

СТЪПКА 4 За публикуване на мисия: Влезте в Мениджъра (KupataNaGeroite.com/manager), изберете от панела вляво „Мисии“ и кликнете на бутона „Добави“ горе вдясно. Попълнете внимателно всяко поле. Мисията ви ще е видима на сайта на Купата на героите, веднага щом я одобри администратор от екипа на TimeHeroes.

СТЪПКА 5 Осъществете мисията си.

СТЪПКА 2 Координаторът получава от екипа на TimeHeroes потребителско име и парола за достъп до панел за координаторите на доброволчески клубове в платформата KupataNaGeroite.com. (За по-кратко ще наричаме този панел „Мениджър“). В Мениджъра могат да се добавят нови герои в клуба, да се създават мисии, да се публикуват разкази, снимки. И да се печелят точки!

СТЪПКА 3 Когато клубът ви реши да организира своя мисия, координаторът на клуба я публикува на KupataNaGeroite.com.

СТЪПКА 6 За да вземете точки: След края на мисията ви, разкажете как е минала! Координаторът публикува разказ, снимки и отбелязва участвалите герои, като влезе в Мениджъра и избере „Разкази“ от панела вляво. Сега можете да видите къде е клубът ви в класацията. И да планирате следващата ви мисия!

СТЪПКА 7 Спечелете Купата!

#3 АЗ СЪМ КООРДИНАТОР НА КЛУБ. АМИ СЕГА?

Координаторът на доброволчески клуб има няколко важни функции. Освен да запали искрата и да намери съмишленици, координаторът е човекът, който поддържа желанието за героизма на членовете на Клуба и е най-инициативен (поне в началото) по търсенето на интересни за групата доброволчески дейности. От първия координатор зависи да начертае план за структурата и съществуването на Клуба, така че Клубът да е устойчив и да се развива динамично във времето. Координаторът не е човекът, който трябва да върши цялата работа, но от него може да дойде идеята как да се разпределят задачите между членовете на Клуба.

МОТИВАЦИЯ НА ГЕРОИТЕ В КЛУБА

Поддържането на желанието за доброволчество и участие в Клуба вероятно е най-важната роля на Координатора. Ето какво да имаш предвид:

- **Човек е мотивиран, когато знае, че това, което прави, допринася за смислена кауза и развива самия него. Виж повече за това какво носи доброволческият опит на самия доброволец на страница 10.**
- Клубът може да издава на активните герои сертификат за доброволчество след определен период от време или брой инициативи.
- Дай на доброволците от Клуба конкретни роли и отговорности. Това може да са например свързване с местните медии; общуване с администрацията на училището/университета; заснемане на мисията и съхранение на снимките; управление на Фейсбук/Инстаграм профила на Клуба; изпращане на благодарности на участвалите герои и др.
- Формулирай добре задачите на всеки доброволец, създавай възнаграждащи роли. Нека е много ясно какъв е ангажиментът на всеки герой от Клуба.
- Зачитай приноса на доброволеца и оценявай времето, усилията и добрите му идеи. Изказвай благодарност. (Повече виж в секцията „След инициативата“.)
- Чувството за принадлежност към общност и екип е мотивиращо. Създавай и възможности за осъществяване на социални контакти, за нови познания/приятелства, за забавление.

ПРАВИЛАТА В НАШИЯ КЛУБ

За да работи гладко вашият Клуб и да предотвратите недоразумения и конфликти между героите в него, добре е всички да обсъдите и да приемете правила, които ще спазвате в Клуба ви. Като координатор можеш да предложиш на доброволците в Клуба примерните правила от TimeHeroes (открий ги в секция „Ресурси“ на KupataNaGeroite.com.)

РОЛИ

В зависимост от това колко голям очакваш и искаш да стане Клубът, може да е добра идея да разпределиш роли на всеки негов член или на групи от членове.

Когато мислиш за това какви функции и роли трябва да изпълняват членовете на Клуба, може да го разглеждаш като организация в умален мащаб. Вероятно ще има нужда от доброволец, който да поема една или няколко от следните функции:

- да общува с администрацията на училището/университета/организацията;
- да създава плакатите, листовките и изображенията, които ползвате, за да обявите и популяризирате инициативите си;
- да се свързва с медиите, за да разгласят предстоящата ви инициатива;
- да заснема инициативите ви и да съхранява снимките;
- да управлява Фейсбук/Инстаграм профила на Клуба, да пише разкази за страхотните ви инициативи;
- да изпраща благодарности на включилите се доброволци, които не са членове на Клуба ви, както и да поддържа връзка с тях за бъдещи начинания.

#4 ДОБРОВОЛЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ

ВИДОВЕ ИНИЦИАТИВИ

Има различни видове доброволчески мисии, в които Клубът може да се включва.

Първият вид е **собствената мисия** – инициатива, която Клубът сам започва и осъществява. Това може да е **вътрешна** мисия, в която участват само учениците/студентите в училището/университета. Например размяна на учебници в края на учебната година или подобряване на средата в/около училище. Собствената мисия може да е **отворена** и към общността на квартала, града или дори цялата страна. В такава мисия могат да се включват други младежи и граждани от местните общности.

Вторият вид мисия е **външната мисия** – Клубът се включва в доброволчески инициативи и каузи, организирани от друг, например неправителствена организация (НПО) или неформална група.

Друг начин да разграничим типове мисии е според продължителността (еднократни или дългосрочни), необходимостта от специфични умения, както и дали доброволчеството се извършва на конкретно място, онлайн или по друг начин. Няколко примера:

- еднократно или многократно доброволчество, което не изисква специфични умения – **Помагай с готвенето в социална кухня за хора в нужда**
- дългосрочно доброволчество – **Стани част от младежкия екип Young Caritas и помагай на хора в нужда**
- кауза, която може да се осъществи изцяло онлайн – **Съставяй Въпросници към детски книги за платформата Книговище**
- доброволчество, основано на умения, с кандидатстване – **Помагай на деца чужденци в Клуб „Домашна работа”**

ДОБРОВОЛЧЕСТВО, ОСНОВАНО НА УМЕНИЯ

Ти и доброволците в Клуба владеете умения или знания на професионално ниво? Приложете ги, като подкрепите кауза или организация, която иначе не би могла да си позволи услугите ви. Този вид доброволчество, основано на умения (skill-based volunteering), е нарастваща глобална тенденция – хора помагат на каузи не само с времето си, а със специфичните си знания и умения. По този начин ще получите по-силно усещане за смисъл, удовлетворение и резултат от действията си, а времето, което дарявате като доброволци, ще има много висока добавена стойност.

„Професионалното“ доброволчество е изключително подходящо, ако търсите начини да помагате с онова, в което сте наистина добри.

Много организации например имат нужда уеб дизайнер да пипне сайта им или SEO специалист да им помогне повече хора да разберат за каузата им; юрист да ги съветва от време на време за не повече от час; счетоводител да им помогне да подадат годишния си отчет пред НСИ; фотограф да заснеме тяхна инициатива и така да им помогне да запалят нови доброволци или гарители.

В TimeHeroes вярваме, че създавайки структурирани възможности за доброволчество, основано на умения, ще разширим кръга от потенциални доброволци в страната и ще помогнем на НПО сектора по нов, значим начин.

Ти и доброволците в Клуба можете да станете нечи персонални герои като предложите подкрепа с някоя от вашите суперсили на TimeHeroes.org/bg/superhora.

ИДЕИ ЗА СОБСТВЕНИ МИСИИ

Приюти за животни – Разхождайте и играйте с кучета и котета, спасени от улицата, за да свикнат да общуват с хора – това ще повиши шансовете им да бъдат осиновени. Съберете храни и аксесоари за животни и ги дарете на приют или организация, която се грижи за бездомни животни. Потърсете в интернет най-близкия до вас приют или се **включете в мисиите за разходки на кучета на Animal Rescue Sofia и Бангата на 1500-me.**

Първи учебен ден – Съберете комплекти за началото на учебната година и ги дарете на деца, които не могат да си ги позволят. Нови или добре запазени ученически раници, несесери, пособия за писане и рисуване, тетрадки.

Хранителни банки – Организирайте кампании за набиране на основни хранителни продукти. Подходящи са пакетиран, консервни и други храни, които не се съхраняват в хладилник и не се развалят бързо. Брашно, олио, ориз, боб, леща, риба и месо в консерви, сушени плодове, бисквити, ядки. Също хигиенни продукти като сапун, пасти и четки за зъби, тоалетна хартия, памперси и превръзки. Даренията може да са за местен приют за бездомни хора, кризисен център за пострадали от домашно насилие, център за бежанци. Свържете се предварително с мястото, на което искате да дарите, за да разберете какви са изискванията към храната и продуктите, за да бъдат приети като дарение.

Нашият квартал – Организирайте почистване и подобряване на средата в квартала. Ремонтване на детската площадка, преобоядисване на огради, засаждане на цветя покрай тротоарите. Освен всичко, това е добър начин Клубът да се отвори към местната общност и да привлече съмишленици за бъдещи мисии.

Местни организации – Проучете какви организации работят във вашия район и се включете като доброволци в работата им. На ngobg.info има база данни с неправителствени организации в България. Информация може да потърсите в общината и дори местните медии.

Библиотека – Проверете дали библиотеката в града, училището или университета ви се нуждае от доброволци (или книги). Предложете помощта си и в интересен за вас музей, галерия или друга културна институция.

Кухня за бедни – Помогнете в приготвянето и раздаването на топла храна в кухня за бедни. Попитайте в общината или социалните служби, религиозните храмове също често поддържат или имат информация къде има такава кухня във вашия район.

Околна среда – Потърсете дали в града/селото ви има туристическо дружество, природозащитен туристически център или организация, работеща за опазване на околната среда. Може да има страхотни инициативи, в които да се включите – като поддържане на маркировката на пътеките в природен парк, почистване на планината или организиране на информационни кампании.

Грабнете още идеи от секциите „Мисии“ и „Ресурси“ на KupataNaGeroite.com.

#5 ОРГАНИЗИРАНЕ НА СОБСТВЕНА ИНИЦИАТИВА

Вече сте решили каква мисия искате да осъществите. За да може се включи, светът първо трябва да научи за нея. **Три** са въпросите, на които трябва да си отговорите: **Какво**, **как** и **кога** ще кажете на света?

ДА ИЗМИСЛИМ ИНИЦИАТИВАТА

За вас е абсолютно ясно какво точно ще представлява мисията. Значи и другите ще разберат, нали така? Всъщност това зависи изцяло от вас – ваша е задачата да си изясните подробностите около мисията и да ги направите разбираеми за хора, които за първи път чуват за нея.

Един от добрите начини да се подготвите? **Седнете и опишете инициативата.** Когато сте доволни от написаното, прочетете го на някого, който не знае нищо за нея. Помолете го да преразкаже това, което е разбрал. Основните въпроси, на които трябва да може да отговори правилно след вашето представяне, са: Какво? Кога? Къде? Защо е важно и интересно? Какви ще са задачите ми? Кой е организаторът и как да се свържа? Този подход ще ви помогне и да забележите подробности по протичането на мисията, за които не сте помислили досега.

Най-общо, една добра обява за доброволци трябва да отговаря на следните критерии:

- Отговаря на въпросите кой е организаторът, къде и кога ще се случва и какво ще се прави.
- Отговаря на въпроса „защо“ (т.е. каква е каузата, от какво има нужда) по вълнуващ, ясен и атрактивен начин.
- Съдържа информация за това каква е дейността на организацията, каква е мисията ѝ; как включването на доброволци ще допринесе за каузата/инициативата; какво ще донесе на самите доброволци включването.
- Дава конкретика за дейностите и какво ще се очаква от доброволеца.
- Съдържа цялата необходима допълнителна информация (например покриване на пътни разходи, осигуряване на храна, план при лошо време и пр.).
- Има ясни инструкции за включване (записване/кандидатстване).

- Написана е интригуващо, вдъхновяващо, мотивиращо, атрактивно; кратко, стегнато, конкретно; честно, без да подвежда; силен текст с жив, приятелски, неекспертен език.
- Публикувана е не твърде късно (поне две седмици преди началото на инициативата), но и не твърде рано (ако сте пуснали обява два месеца преди старта, има голяма вероятност част от записалите се да забравят, или плановете им да се променят).

ДА РАЗГЛАСИМ ПРЕДСТОЯЩАТА ИНИЦИАТИВА

Ето няколко начина да разгласите инициативата, която организирате, и да привлечете доброволци за нея (освен членовете на Клуба ви).

1. **Създайте мисия на KupataNaGeroite.com.** Когато е одобрена и публикувана, може да я споделяте с приятели, съученици, както и да я популяризирате през социалните мрежи.
2. **TimeHeroes.org** – Ако мисията ви е подходяща за всеки, а не само за членове на Клуба, освен на KupataNaGeroite.com, публикувайте я и на TimeHeroes.org.
3. **Създайте Фейсбук събитие**, поканете приятели, споделете в подходящи групи.

4. Плакати и листовки

Важната информация отговаря на въпросите: Какво? Кога? Къде? Защо е важно и интересно? Как мога да се включа? Кой го организира и как да се свържа? Колкото по-ясно напишете и оформите плакатите и листовките си, толкова по-вероятно е нови доброволци да се включат в мисията ви. Обикновено хората не отделят от времето си за нещо, което не разбират какво е или какво точно се очаква от тях.

Кои са хората, които искате да привлечете за мисията? Къде е най-вероятно да ги откриете? Отговорите на тези въпроси ви насочват за това къде да поставите плакатите/листовките. Например, ако търсите ученици или студенти, помислете къде, освен в училище или университета, се събират те – спортен център, заведение, библиотека, кино.

5. **Медии** – пратете им кратка и ясна информация няколко дни преди самата инициатива.
6. **Вестници** – Помолете главните редактори на училищния и на местния вестник или онлайн издание да публикуват обява за мисията ви или да приложат във всеки брой листовка с информация. Поканете техният репортер да отрази мисията или пратете кратък разказ със снимки след осъществяването ѝ.
7. **Таблата с обяви** пред читалището например, до университета, училището и т.н. са добро място за реклама на предстоящата ви мисия. Преценете дали трябва да поискате разрешение, преди да залепите плакатите си.
8. **В училище: Часът на класа** е добра възможност за разгласяване на мисията ви сред съучениците ви. Ако училището ви има много класове, разпределете между членовете на Клуба кой на кой клас ще каже.

Подгответе предварително какво ще кажете пред класовете, така че да сте ясни и бързи. Важната информация отговаря на въпросите: Какво? Кога? Къде? Защо е важно и интересно? Как мога да се включа? Кой го организира и как да се свържа?

Ако имате плакати или листовки с информация за мисията, можете да ги оставите в класните стаи. Ако сте създали Фейсбук събитие или група за мисията, напишете линк на дъската или го споделете през групите и социалните мрежи, които ползвате със съучениците си (Facebook, Viber, Instagram).

Добра идея е да поискате предварително позволение от учителите, в чиито часове искате да влезете, така че да не прекъснете часа им неуместно и да ви разрешават да влизате и в бъдеще.

9. **Местни и национални организации** – Свържете се с организации, които работят в града/селото ви, и с такива, които се занимават с областта, в която е мисията ви. В **НПО портала** на адрес **ngobg.info** можете да търсите по населено място и сфера на действие (пр. околна среда, социално слаби хора, права на човека). Обяснете ясно каква мисия организирате и ги поканете да се включат, да ви помогнат с организацията и да споделят информацията за мисията ви с техни поддръжници.

КЪДЕ ДА ПОТЪРСИМ ДОБРОВОЛЦИ: ОСНОВНИ КАНАЛИ

- Социални мрежи (Facebook, Instagram, TikTok, Twitter, LinkedIn и др.)
- Приятели, съученици, състуденти
- Имейл бюлетин – собствен или на партньорска организация
- Собствена интернет страница или блог
- Медии – чрез публикации и предавания
- Обяви в интернет страниците на общини, читалища, в порталите на университетите
- Специализирани платформи за доброволчество
- База данни с доброволци – предишни и настоящи

Платформи за доброволчество

- TimeHeroes.org
- Ngobg.info
- Navabg.com

Преди да си сложите геройските наметала, има **още няколко неща**, за които да помислите.

- Ако членовете на Клуба ви или някои от доброволците са **непълнолетни** и за мисията трябва да пътуват извън училище или града, трябва разрешение на родител, а понякога е необходим и пълнолетен придружител.
- Ако мисията, която замисляте, ще се случва на територията на училището или университета, може да ви е необходимо **разрешение** за ползване на стаи, зали и техника. Говорете за това предварително с директор или друг в администрацията – не чакайте последния момент.
- Трябва ли да осигурите на доброволците **храна и вода** (ако ще работят цял ден), ще покриете ли пътните им разходи (градски или организиран междуградски транспорт)? Как ще осигурите средствата?

ВРЪЗКА С ВЪНШНИТЕ УЧАСТНИЦИ

Обикновено е добра идея хората, които не са членове на Клуба, но искат да се включат в мисията ви, да могат да се запишат предварително като доброволци и да оставят свои контакти. Това е така по три причини. **Първо**, Клубът ще има представа колко хора ще се включат и така може да предвиди дали има нужда от още доброволци, как да разпредели ролите им по време на самата мисия, колко материали да подготви, дали трябва да помисли за групов транспорт и т.н. **Второ**, Клубът ще може да държи връзка със записалите се доброволци преди самата мисия, за да им прати повече информация, инструкции в случай на промяна на плана. **Трето**, това, че са се записали, може да повиши ангажираността на доброволците спрямо мисията и да намали вероятността в крайна сметка да забравят за нея или да се откажат.

#6 ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНИЦИАТИВАТА

ЯСНИ ЗАДАЧИ

Когато мисията започне, всеки участник вече трябва да знае ролята си и да е подготвен. (Това включва въпроси като: Какво трябва да си нося? Трябва ли да съм облечен по определен начин? За какво съм отговорен? Трябва ли да стоя на определено място? Към кого да се обърна при спешна ситуация?)

В зависимост от сложността на мисията, разпределянето на ролите трябва да сте направили по време на планирането ѝ в Клуба ви, в общуването със записалите се участници или преди самото начало на мисията с кратък, ясен инструктаж на всички доброволци. За по-мощабни мисии е добре да предвидите по един член на Клуба, който да се грижи за безопасността, общуването с доброволците, които не са част от Клуба, както и за заснемането на мисията.

СНИМКИ

Ако е възможно, заснемете мисията си! Ако имате възможност, наемете професионален фотограф; ако нямате такава – просто се постарайте максимално. Когато снимате някого, както и ако смятате да публикувате снимките в социалните мрежи или другаде, получите устно **разрешение** за това.

Добрите снимки са важно средство за мотивация на настоящи доброволци (дават им усещане за признателност и принадлежност към общност), както и за привличане на бъдещи доброволци. Опитайте се чрез снимките да покажете, че доброволчеството при вас е приятно и смислено.

КАЖИ „ГЕЕЕЕРОЙ”!

Съвети за супер снимки

- Снимайте отделни доброволци в действие, така че да се вижда ясно какво правят. Избягвайте да снимате срещу слънцето или срещу лампа.
- Инициативи, включващи почистване, ремонтиране, подреждане, са много подходящи за снимки „**преди**” и „**след**”.
- Кадрите с щастливи хора винаги са добра идея. Снимките на хора в гръб – не чак толкова. Ако съзнателно избягвате да снимате хора в лице (защото са помолили да не се вижда лицето им, или защото са малки деца например), снимайте близък план на ръцете им, докато майсторят например.
- Ориентирайте кадрите си така, че да се виждат обозначаващи доброволците елементи като значки, стикери, тениски с лого и т.н. Така, когато споделяте снимките след това, за всеки ще е ясно, че снимката е от доброволческа инициатива!

#7 СЛЕД ИНИЦИАТИВАТА

БЛАГОДАРЯ!

Всеки обича усилията му да бъдат забелязвани. Като координатор, не забравяй да благодариш на доброволците – както на членовете на Клуба, така и на другите участници в мисията, на хората, които са ви помогнали да я организирате, популяризирате и проведете. Няма как да сбъркаш с обикновеното „Благодаря“ лице в лице, по телефона или по мейл.

НАЧИНИ ДА КАЖЕМ „БЛАГОДАРЯ!“

- Изкажете благодарност лице в лице, с личен мейл или с обаждане след края на инициативата.
- Направете Стена на доброволците във вашето училище, университет или организация. Закачайте снимки, разкази, бележки с благодарност от хора, на които сте помогнали.
- Организирайте благодарствено събитие за доброволците – парти, пица, пикник или нещо друго весело и сплотяващо.
- Като координатор, можеш да дадеш на всеки персонализирана благодарствена бележка, картичка или малък тематичен подарък.
- Публикувайте снимки и благодарности на сайта във Фейсбук/Инстаграм профила на Клуба.
- Поканете местен бизнес да дари награди за доброволците от Клуба (например книжарница, спортен магазин, кино, заведение, производител и т.н.).
- Покажете лично отношение – изпращайте на най-активните си доброволци пожелания за рождението дни.
- Издавайте препоръки и сертификати.

Благодарността е важна стъпка, която е лесно, но неприятно да забравиш. Има много начини да покажеш признателността си, но най-важното е не кой ще избереш, а просто да го направиш.

РЕЗУЛТАТИ

Като координатор на Клуба, непременно изпрати на доброволците информация за резултатите, които са постигнати от мисията, в която са се включили. Ако можеш да ги измериш, задачата ти е лесна – пиши им колко килограма хартия за рециклиране сте събрали заедно и какво ще направите с получените средства, колко литра топла супа сте приготвили в местната кухня за бедни и т.н.

Ако инициативата няма видими и лесно измерими резултати, разкажи как е минала мисията, кои са били най-възбуждащите, трудните или смешни моменти, прати снимки, линкове към публикации и репортажи в медиите, ако има такива. Ако можеш, сподели дали някой от хората, за които е била предназначена помощта ви, е изразил признателност за това как усилията ви са му помогнали или какъв друг ефект са имали.

ОБРАТНА ВРЪЗКА

След завършването на мисията, съберете се с **членовете на Клуба** и обсъдете мисията. Постигна ли тя целта си? Беше ли приятна за участниците и организаторите? Има ли неща, които следващия път можете да направите различно? Търсете активно обратна връзка – това ще ви помогне да организирате по-ефективни инициативи, да мотивирате доброволците и да гарантирате дългосрочния им ангажимент.

Може координаторът или друг от Клуба да бъде водещ на разговора, да следи всеки да вземе думата и даването на обратна връзка да не се фокусира само върху нещата, които са се получили, или пък само върху тези, които са били проблемни. Целта на този разговор е да обсъдите опита, който сте натрупали, и да откриете нови идеи.

Ако в мисията са участвали **доброволци, които не са членове на Клуба**, дайте възможност и на тях да дадат своята обратна връзка. Помислете какво искате да разберете от тях и им задайте тези няколко въпроса на живо, по мейл или дори чрез кутия, в която могат да пуснат писмените си отговори (така могат да останат анонимни).

Не забравяйте и да **съберете точките си от мисията**. За целта мисията трябва да е одобрена и публикувана на **KupataNaGeroite.com**, а след като приключи, координаторът на Клуба трябва да отбележи всички герои, които са участвали в нея. Всичко това се случва в панела за координатори на **KupataNaGeroite.com/manager**.

КАКВИ ВЪПРОСИ ДА ЗАДАДЕМ, ЗА ДА ПОЛУЧИМ КАЧЕСТВЕНА ОБРАТНА ВРЪЗКА

Доволни ли са доброволците от участието си в Клуба? Аспектите от работата, които е добре да включва обратната връзка, могат да бъдат: предварителната комуникация; организацията на мисията; отношението към доброволците и между тях самите. Супер въпрос е и дали биха участвали отново и дали биха препоръчали на приятели да се включат като доброволци в Клуба.

И още примерни въпроси към доброволеца:

- Постигнати ли са според доброволеца целите на инициативата?
- Какво му е харесало най-много и най-малко в работата?
- Самооценка – с какво се е справил, с какво не се е справил?
- Получил ли е необходимото обучение и инструкции, или чувства, че има нужда от допълнителни знания (и в кои области)?
- Смята ли, че работата му е оценена подobaващо?
- Получавал ли е достатъчно подкрепа?
- Какви промени би препоръчал да се направят в организацията и провеждането на инициативата?

***Търсете обратна връзка – това
ще ви помогне да организирате
по-ефективни инициативи, да
мотивирате доброволците и да
гарантирате дългосрочния им
ангажимент.***

Струва си да станеш доброволец
и да увлечеш хората около себе си
в приключения. Надяваме се този
наръчник да е твоят помощник в
геройствата. Всякакви идеи, истории
и снимки, свързани с доброволчество
(или гифове с бебета животни) можеш
да ни пращаш на hello@timeheroes.org

TIME
HEROES
.ORG

KUPATANAGEROITE.COM
TIMEHEROES.ORG